THE ISRAELITE PRESS
The only Jewish Newspaper in Western Canada.
Office and Place of Business: New Israelite Press Bldg., 165 Selkirk Ave. East
Published daily except Saturday and Sunday
ENTERED AS SECOND-CLASS MAIL MATTER AT OTTAWA
Subscription: $6.00 per year
Est. 1910 Phones: 55 409—52 213
Winnipeg — Manitoba

אידן אין דער בוי אינדוסטריע

עס איז אן אלגעמיין באקאנטע פאקט, אז די נאָדל־אינדוסטריע אין אמעריקע איז אויסגעבויט געוואָרן הויפּטזאכלאך פון אידן. אין דער דאָזיקער אינדוסטריע שפּילן נאָך אידן א באדייטנדיקע ראָל ביז היינטיקן טאָג ניט נאָר אין ניו־יאָרק, נאָר אויך אין די אנדערע צענטרען פון די פאראייניקטע שטאטן און קאנאדע.

אויב אָבער די אינדוסטריע פארנעמט נאָך ביז היינט אן אנגעזעענעם ארט אין דעם אידישן עקאָנאָמישן לעבן אויף דער זייט ים, שפּילט זי שוין אָבער ווייט ניט מער די גרויסע ראָל וואס מיט א פאָר צענדליק יאָרן צוריק. פאר דער צייט האָבן אידן אנגעהויבן נעמען זיך אויך פאר פאר־שיידענע אנדערע אינדוסטריעס, און צו איינִיקע פון זיי צייגן זיי ארויס א באזונדער נויגונג און צופאסונג פעאיקייט.

צו די לעצטע באלאנגט די בוי אינדוסטריע. ווען מיר נעמען פאר א ביישפּיל דעם גרעסטן אידישן צענטער אין אמעריקע (וואָס איז אגב אויך דער גרעסטער אין דער וועלט), ניו־יאָרק, זעען מיר, ווי די אידן דרינגען אלץ מער אריין אין דער ריזיקער בוי אינדוסטריע פון דער גרויסער וועלט־שטאָט. פארנעמענדיק מיט יעדן יאָר אלץ א חשובּ'ן פּלאץ אין אלע אירע צווייגן. אידן צייכענען זיך אין איר אויס ווי אינזשענערן, ארכיטעקטאָרן און קאָנטראקטאָרן, און די צאָל פון אידישע מויערער, סטאָליאָרעס, "פּלאָמ־בערס", עלעקטריקער און אנדערע סאָרטן פאך־ארבעטער אויפ'ן בוי־געביט האלט אין איין וואקסן פון יאָר צו יאָר.

דער דאָזיקער איבערגאנג פון א גרויסער צאָל אידן צו דער בוי־אינ־דוסטריע איז, נאטירלאך, ניט קיין ריין ניו־יאָרקער דערשיינונג. דאָס זעלבע זעען מיר אין אלע שטעט מיט אידישע ישובים, און די זעלבע דערשיינונג באמערקן מיר אויך ביי אונז אין ווינניפּעג.

דער יסוד פאר דער אידישער בוי אינדוסטריע איז דאָ לכתחילה גע־לייגט געוואָרן אויף דער אידישער אימיגראנט האָט זיך דאָ אביסל ארום־געזעען, האָט ער ניט פארפעלט צו באנוצן זיך מיט דער געלעגנהייט פון קרעדיטן, וואָס די היפּאָטעקן (מאָרטגעדזש) קאָמפּאניס גיבן דאָ גערן אויף הייזער. רעכענענדיק פארהעלטנסמעסיק נידריקע ציזן. אידן האָבן אָנגע־הויבן בויען הייזער. און מיט'ן וואוקס פון דער פּראָספּעריטעט פון דער אי־דישער באפעלקערונג דאָ אין שטאָט און איר עקאָנאָמישער באפעסטיקונג, זיינען די הייזער געוואָרן אלץ שעגער און רייכער. — איצט זיינען שוין דאָ אידישע הייזער, אפילו אויף דער נאָרט־ענד, וואָס קאָנען פאררעכנט ווערן צווישן די פיינסטע אין שטאָט.

אויסער הייזער האָט די אידישע באפעלקערונג פון שטאָט געגומען זיך צו בויען קראָמען, געשעפט געביידעס, פאבריקן, שאפס און א. וו. — עס האָט זיך אזוי אנטוויקלט א אידישע אָנפראגע אויף אלע געביטן פון דער בוי אינדוסטריע.

עס איז געווען נאטירלאך, אז אין די ערשטע צייטן, אמווייניקסטנס, זאָל אָט די אידישע אָנפראגע צופרידן געשטעלט ווערן פון אידישע קאָנ־טראקטאָרן אין אידישע ארבעטער. עס האָט זיך אזוי אָנגעהויבן אנטוויקלען א אידישע בוי־אינדוסטריע. וואָס איז געוואקסן און אנטוויקלט זיך מיט'ן וואוקס פון דער אידישער אָנפראגע.

כאָטש די בוי אינדוסטריע דאָ שייידט זיך גרינדלאך אונטער פון דער זעלביקער איך דער אלטער היים, כאָטש די בוי סיסטעמען זיינען דאָ אנדער־רע און כאטש א סך פאכן פון דער היגער בוי אינדוסטריע זיינען געווען לחלוטין פרעמד דעם אימיגראנט, האָבן זיך אָבער די אידן דאָ גע־צוגעפּאסט צו איר. עס האָבן זיך אנטוויקלט שנעל אידישע "קאָרפּענטערס", עלעקטריקער, "פּלאָמבערס" און אזוי ווייטער און ווייטער, וואָס זיינען אין דורכשניט ניט קיין קלענערע פאכלייט. ווי די ארבעטער פון די זעלבע פאכן וואָס זיינען דאָ געבאָרן געוואָרן, און אין אייניקע פאלן אפשר נאָך פיינערע אָן נאָך מער געוויסנהאפטע ארבעטער פון יענע.

א סך פון די געווענענע אידישע "קאָרפּענטערס" זיינען געוואָרן קאָנטראקטאָרן, און פירן אָן יערלאכע געשעפטן אויף צענדליקער ביז הונ־דערטער טויזנטער א יאָר. זיי באשריינקען זיך שוין מער ניט מיט דער אי־דישער גאס, פונקט ווי די אידישע גאס באשריינקט זיך מער ניט דוקא מיט אידישע קאָנטראקטאָרן. איינִיקע פון די פיינסטע און מאָדערנסטע וואוינונ־גען אין שטאָט, אידישע ווי ניט־אידישע, זיינען געבויט געוואָרן פון אידישע קאָנטראקטאָרן און הויפּטזעכלאך מיט אידישע הענט. פון פונדאמענט ביז'ן דאך (אויסער'ן גראָבן די קעלערס, וואָס איז עד־היום ניט קיין אידישע פרנסה).

אידן פארנעמען איצט גאָר א באדייטנדיקן אָרט אין דער היגער בוי אינדוסטריע, אן א פארגלייך א גרעסערן, ווי עס איז די פּראָפּאָרציע פון דער אידישער באפעלקערונג אין שטאָט. עס זיינען שוין דאָ א גאנצע נייע פיינע גאסן אין שטאָט, און דוקא ניט־אידישע, וואָס זיינען אויסגעבויט געוואָרן מיט אידישן מאָרך און מיט אידישע הענט.

די בוי־אינדוסטריע, ווייזט זיך ארויס, אז איינע פון די, צו וועלכע אידן פאסן זיך אמבעסטן צו, און זי דאָרף נאָך שפּילן א גרויסע ראָל אין דער פּראָדוקטיוויזירונג פון די אידישע מאסן.

רומענישע אנטיסעמיטן הויבן ווידער אויף זייער קאָפּ

מיט אנדערהאלבן יאָר צוריק, ווען די רומענישע פּויערים פארטיי האָט אין דאָ אלגעמיינע וואוהן פארפלייצט דאָס לאנד, זיינען דיר עקסטרעמע אנטיסעמיטן פון קזאס חדר צעשמעטערט געוואָרן. ניט נאָר האָבן זיי ניט אויסגעקליבן קיין איינציקן פארטרעטער אין פארלאמענט, נאָר זיי האָבן ערגען ניט געלוסן אפילו קיין בכבוד'יקע מפּלה, — די זאָל שטימען וואָס זייערע קאנדידאטן האָבן געקראָגן איז אומעטום געווען נישטיק קליין.

דאן איז עס געווען דער סאמע האָניק־חודש פון דער מאניו רעגירונג. דאן האָט עס אויסגעזען, אז מיט'ן צוזאמענברוך פון דער קאָרופּטער מאכט פון די בראטיאנוס וואָס האָבן גלעדריקט דאָס לאנד פאר איבער א האלבן הונדערט יאָרן, און מיט דער דערשיינונג פון א נייער מאכט וואָס האָט גע־מאכט אזעלכע גלענצנדע פארשפּרעכונגען, — וועט אויפשטייגן א נייע, ליב־טיקע עפּאָכע אינ'ם רומענישן לעבן. עס האָבן געהאפט די פּויערים, די אר־בעטער, די מינדערהייטן און בפרט די געדריקטסטע פון אלע געדריקטע, — די אידן.

דאָס גאנצע רומענישע פאלק האָט זיך דאן עס פאקטיש פאראייניקט ארום דער מאניו רעגירונג. און אזוי ווי זי האָט געזוכט אירע פריינט צווישן די געדריקטע, האָט איר דאמאָלסטדיקער קורס אראָפּגעטריבן דעם אָפּיצי־עלן אנטיסעמיטיזם פון דער סצענע.

די מאניו רעגירונג האָט אָבער נאָך די וואלן דערפילט איר מאכט און . . . זי האָט אָנגעהויבן פארגעסן אירע גרויסע הבטחות. זי האָט אפנים אויסגערעכנט, אז זי קאָן זייער גוט אויסקומען אָן דעם גוטן ווילן פון די מינדערהייטן, און אז עס לוינט זיך איר בעסער אָנצוהאלטן דעם אלטן רו־מענישן קורס, באזונדערס בנוגע אידן.

פון אלע אידישע האָפענונגען אין רומעניע האָט זיך דערווייל אויס־געלאָזן א טייך. קיין איין וויכטיקער צוזאג פון דער רעגירונג צו די אידן איז דערווייל ניט דערפילט געוואָרן. דער אנטיסעמיטיזם האָט גלייך דערשפּירט דעם קורס און האָט צוריק אויפגעהויבן זיין קאָפּ. ווידער הערן מיט פון צייט צו צייט פון ראיאָנס און אמאקעס אויף אידן, — אָן, צו לעצט, איז אלעק־סאנדער קוזא, דער ווילדסטער אנטיסעמיט אפשר אין דער וועלט, ווידער דערוויילט געוואָרן אין פארלאמענט און וועט פון דער פארלאמענטארישער טריבונע אָנפירן זיין ווילדע העצע קעגן די אידן . . .

עס איז אומעגלאך צו רעדן וועגן חדסה און אירע פארדינסטן פאר דער אויפבויונגס ארבעט פון ארץ־ישראל, ניט דערמאָנענדיק דעם נאמען פון דער באר־שייד־ענער און אויסערגעוויינלאך באר־נאבטער פערזענלאכקייט פון הענריטא סזאלד. דאָס איז געווען אין יאָר 1912, און די צייטן פון דער מלחמה. די אר־בעט אין פּאלעסטינע איז אָנגעגאנגען זי־כער אָבער לאנגזאם. ניט נאָר זיינען די פּאָליטישע באדינגונגען ניט געווען פאר־טיק אויפצונעמען א באדייטנדיקע אמי־גראציע, נאָר די סאניטאר־היגיעניש באדינגונגען דאמאָלסט. אין ארץ־ישראל זיינען געווען אזעלכע וועלכן וואָלטן גע־שטעלט איז סכנה דאָס לעבן פון פיעלע ווען א פארזוך וואָלט געמאכט געוואָרן פאר גרעסערע גרופּן צו באזעצן זיך. אין פאר־שיידענע טיילן פון לאנד. סאניטאר־ריש איז אין 1912 ארץ־ישראל געווען א טיפּישע נאענטע מזרח לאנד, וואו די באפעלקערונג איז געווען אָנגעשטעקט פון אלערליי קראנקהייטן פון וועלכער טראָ־כאָמא איז געווען די פארשפּרייטסטע. קיין ארגאניזירטע מעדיציניש הילף האָט דאָס לאנד ניט געהאט, און אין פאל פון קראנקהייטן האָט זיך די אראבישע באָ־פעלקערונג באנוצט מיט אלערליי סגר־לות און אָבערגלויביש מיטלען. זיכער איז דאָס געווען א לאנד פון גרויסע אומ־באקוועמלאכקייטן פאר אידן, וועמעס לע־בענס שטייגער איז אזוי אנדערש און אזוי פיל העכער פון זייערע אראבישע שכנים.

און אָט מיט'ן חוש פון א גרויסן פאָלק פירער האָט הענריטא סזאלד דערשפּירט אז עס איז אומבאדינקט נויטיק אומ־צואנדערשן די געזונטהייטס באדינגונגען אין ארץ־ישראל; אז נאָר אונטער נאָרמא־לע סאניטאַרישע און היגיעניש באדינ־גונגען אין ארץ־ישראל; אז נאָר אונטער נאָרמאלע סאניטאַרישע און היגיעניש באדינגונגען קאָן זיך דער אידישער ישוב אנטוויקלען אין האָבן א קיום. אויף דעם אופן האָט זי פון יאָר, 1912, צוזאמען מיט א גרופּע וויניסטישע איבערגעגעבענע פרויען געגרינדעט אין ניו־יאָרק א פרויען ארגאניזאציע, וועמעס אויפגאבע עס זאָל זיין פון איין זייט צו בויען אונזער אלט־נייע היימלאנד, און פון דער אנדערער זייט צו פארשפּרייטן דעם ציוניסטישן געדאנק צווישן די אידישע פרויען אין אמעריקע. און ווייל דער פאראיין איז געגרינדעט געוואָרן אום פורים, וועלכער איז היסטאָריש פארבונדן מיט'ן נאָמען פון אסתר־חדסה, וועלכע סימבאָליזירט אין אונזער געשיכטע דאָס באדייטקייט פון דער אידישער פרוי זיך מקריב זיין פאר'ן גליק פון פאָלק, ווען דאָס איז נור־טיק, דארום האָט מען באשלאָסן אנצורוי־פען דעם נייעם פאראיין מיט דעם דאָזי־קען היסטאָרישן נאָמען.

איצט האָט די חדסה שטיל און באשייד־דען געפייערט דעם אכצענטן יאָר פון איר טעטקייט. די גאנצע וועלט האָט אומגע־ביטן איר אויסזעען אין די אכצן יאָר; די לאגע אין ארץ־ישראל האָט זיך אויך אינגאנצן געענדערט. פון א גרופּע אידי־שע קאָלאָניעס מיט א האָפענונג פאר א נאציאָנאלער היים אין א צוקונפט וועגן וועלכער קיינער האָט קיינע נביאות ניט געקאָנט זאָגן, האָט אויסגעוואקסן א גרויס־סער אידישער ישוב מיט א נאציאָנאלער היים נאָראנטירט פון די ציוויליזירטע מלוכות פון דער וועלט; תּל־אביב איז אונטער דער צייט אויסגעוואקסן פון א זומער קאָלאָניע אין א וויכטיקער אידי־שער שטאָט; מיט נייע אידישע ישובים פארשפּרייט איבער'ן לאנד; מיט א אי־דישער ארבעטער באוועגונג, און דאָס אלעס איז נאָר אן אָנפאנג. דאָס נייע לעבן וואָס האָט זיך דאָרט אָנגעפאנגען מיט אזא טעמפּא וועט זיכער מנצח זיין אלע שווערקייטן און דאָס לאנד פון די אבות וועט ניט נאָר אין רעכט, נאָר אויך אין פאקט ווערן דאָס לאנד פון די קינדער. גרויסע ענדערונגען זיינען אונ־טער דער צייט פארגעקומען אין דער אלגעמיינער צופאלליגער ווערלט. פון א מיליאָנטישער גרופּע אין דעם אידישן פאָלק, וועלכע האָט געלעבט אין גע־לעכטיקייט, כאָטש דאָס געלעכטיקייט געווען אויף א הויכער מדרגה, און דינט אלס ביישפּיל ניט נאָר דער אראבישער באפעלקערונג, אין ארץ־ישראל, וועלכע באנוצן זיך פריי מיט דער חילף פון דער חדסה, נאָר אויך די שכנ'ישע לענדער פון דעם נאענטן מזרח פאנגען אָן איינצופּ־רען ביי זיך אנשטאלט לויט דעם מוס־טער פון דער חדסה. ניט לאנג, צום ביי־שפּיל, איז געגרינדעט געוואָרן א ווינ־קינדער אנשטאלט אין קאיר, מצרים, און נאָך איינער אין עמון, די חויפּט שטאָט פון עבר הירדן.

דאָ אין אמעריקע, ווי עס איז אלעמען באקאנט, האָט די חדסה גרויסע פארדינ־סטען אין פארשפּרייטן דעם ציוניסטישן געדאנק צווישן די אמעריקאנער אידישע צוואנציק געווענטהייט סטאנציעס פאר קליינע קינדער.

אכצן קליניקס פאר פרויען וואָס הארפן ווערן מוטערס.

ניט אקושארן חילף.

ניט קינדער מעדיצינישע חילף.

האלט אויס דיסטריקט נורסעס.

האלט אויס א קליניק פאר גייסטיקער חיגיענע.

באזאָרגט אימיגראנטן מיט מעדיצינ־שער חילף.

אונטערזוכט מעדיצינישע 24 טויזנט שול קינדער.

האלט אויף א סיסטעם פון מיטאָגן אין 14 שולן און אין 14 קינ־דער־גערטנער.

פירט אָן א קאמף קעגן טובערקולאָזיס, באזאָרגט מיט וועשעיינג און קליידער די חדסה אנטשאלטן.

האלט אויף די קינדער שולע אין מאיר שפּיה (דורך יונגסלאכע חדסה'ס.)

האָט געמאכט שריט זיך צו פארבינ־מיט'ן העבריאיש אוניווערסיטעט.

דער רעזולטאט איז דאָס דער געווענטס צושטאנד פון דער אידישער באפעלקע־רונג אין ארץ־ישראל איז אוועקגעשטעלט געוואָרן אויף א הויכער מדרגה, און דינט אלס ביישפּיל ניט נאָר דער אראבישער באפעלקערונג, אין ארץ־ישראל, וועלכע באנוצן זיך פריי מיט דער חילף פון דער חדסה, נאָר אויך די שכנ'ישע לענדער פון דעם נאענטן מזרח פאנגען אָן איינצופּ־רען ביי זיך אנשטאלט לויט דעם מוס־טער פון דער חדסה. ניט לאנג, צום ביי־שפּיל, איז געגרינדעט געוואָרן א ווינ־קינדער אנשטאלט אין קאיר, מצרים, און נאָך איינער אין עמון, די חויפּט שטאָט פון עבר הירדן.

דאָ אין אמעריקע, ווי עס איז אלעמען באקאנט, האָט די חדסה גרויסע פארדינ־סטען אין פארשפּרייטן דעם ציוניסטישן געדאנק צווישן די אמעריקאנער אידישע פרויען. דאָס אלין וואָס דער חדסה האָט זיך איינגעגעבן צו ארגאניזירן איבער'ן לאנד א יוגנטלאכן פאראיין, און צוציען דעם יונגן דור צו אונזערע נאציאָנאלע ארבעטן, איז פון א קאלאָסאלער באדייי־טונג, און די דריי הונדערט חדסה אָפּ־טיילונגען איבער'ן גאנצן לאנד זיינען מער ווי אגענטורן צו קלייבן נעלט. אויף זייערע מיטינגען, שטודיר גרופּען און פארוויילונגען ווערן ציוניסטישע און אל־געמיינע אידישע פּראָבלעמען ערנסט אויפגענומען און וואָס ווייטער אלץ מער העלפט די חדסה פארשפּרייטן דעם גע־דאנק פון א אידישער אויסלייזונג און נאָר ציוניסטישער דערוואכונג אין אלץ מער ברייי־טערע און ווייטערע קרייזן. ביז איצט אבער איז די ארבעט צוליב פארשיידענע טעמים געווען קאנצענטרירט אין קריזן ווי די אומגאנגס שפּראך איז ענגליש. איצט, האבנדיק דערגרייכט דעם אכצענטן יאָר פון איר טעטקייט, און קוקנדיק צו־ריק אויף איין נצחון נאָכ'ן צווייטן, גייט צו די חדסה צו איר ארבעט מיט א ברייטערן מער אנשטאלטן און מיט א ברייטערן פארנעם. די אידיש ריידנדע פרוי, וועמעס אינטעליגענט איז ניט נייעריקער פאר איר ענגליש ריידנדער שוועסטער, און וועמעס איבערגעבקייט צו די אידעאלן פון אונ־זער פאלק וועגן מיט מעשים דעמאָנ־סטרירט יעדן טאָג, מוז אריינקומען אין דער חדסה, און פארנעמען איר ריכטיקן פּלאץ דאָרט. די ביידע גרופּען האָבן פיל צו געבן איינער דער צווייטער, און נאָר א באריכטערונג פון אונזער ציוניסטישער ארבעט, הן אין ארץ־ישראל, הן אין אמע־ריקע, קאָן דערוואָרטעט ווערן פון זייער צוואמענקומען.

אידיש ריידנדע פרויען אין אמעריקע! אייערע שוועסטער אין חדסה ווענדן זיך צו אייך מיט א רוף זיך אנצושליסן אָן זייערע רייען.

(פון דער אמעריקאנער חדסה ארג.)

אכצן יאָר חדסה טעטיקייט

געשטאלטן און בילדער פון דער אידישער געשיכטע אין רוסלאנד

פאר דער מלחמה

פון בן־ציון כץ

באראן נפתלי הערץ (האָראָ) גינצבורג

1

ווען איך בין געקומען קיין פּעטערבורג, מיט העכער דרייסיק יאָר צוריק, האָט שוין באראן גינצבורג ניט געשפּילט די האלע, וואָס אין די אכציקער יאָרן, און טיילווייז האָט ער שוין געהערט צו דער געשיכטע, ער האָט ניט געהאט די פרי־ערייקע ווירקונג אין דער קריסט־לאכער וועלט און ניט אין דער אידישער וועלט. סיבות דערצו זיינען געווען פאר־שיידענע. נאָך דעם טויט פון אלעקסאנ־דער דער דריטן האָט אין רוסלאנד א בלאָז געטאָן א ווינט, וועלכער האָט אמת ניט איינגעבראכן די אייזערנע וואנט פון דער רעאקציע, אבער ער האָט ארויסגע־רופן אנדערע פּאָליטישע טועט, וועלכע האָבן געווענדט אויף דער אידישער אזוי פיל העכער פון זייערע אראבישע שכנים.

און אָט מיט'ן חוש פון א גרויסן פאָלק פירער האָט הענריטא סזאלד דערשפּירט אז עס איז אומבאדינקט נויטיק אומ־צואנדערשן די געזונטהייטס באדינגונגען אין ארץ־ישראל; אז נאָר אונטער נאָרמא־לע סאניטאַרישע און היגיעניש באדינ־גונגען אין ארץ־ישראל; אז נאָר אונטער נאָרמאלע סאניטאַרישע און היגיעניש באדינגונגען קאָן זיך דער אידישער ישוב אויפבויאונגס ארבעט פון ארץ־ישראל, ניט דערמאָנענדיק דעם נאמען פון דער באר־שייד־ענער און אויסערגעוויינלאך באר־נאבטער פערזענלאכקייט פון הענריטא סזאלד. דאָס איז געווען אין יאָר 1912, און די צייטן פון דער מלחמה. די אר־בעט אין פּאלעסטינע איז אָנגעגאנגען זי־כער אָבער לאנגזאם. ניט נאָר זיינען די פּאָליטישע באדינגונגען ניט געווען פאר־טיק אויפצונעמען א באדייטנדיקע אמי־גראציע, נאָר די סאניטאַר־היגיעניש באדינגונגען דאמאָלסט. אין ארץ־ישראל זיינען געווען אזעלכע וועלכן וואָלטן גע־שטעלט איז סכנה דאָס לעבן פון פיעל ווען א פארזוך וואָלט געמאכט געוואָרן פאר גרעסערע גרופּן צו באזעצן זיך. אין פאר־שיידענע טיילן פון לאנד, סאניטאַ־ריש איז אין 1912 ארץ־ישראל געווען א טיפּישע נאענטע מזרח לאנד, וואו די באפעלקערונג איז געווען אָנגעשטעקט פון אלערליי קראנקהייטן פון וועלכער טראָ־כאָמא איז געווען די פארשפּרייטסטע. קיין ארגאניזירטע מעדיצינישע הילף האָט דאָס לאנד ניט געהאט, און אין פאל פון קראנקהייטן האָט זיך דער אראבישער באָ־פעלקערונג באנוצט מיט אלערליי סגר־לות און אָבערגלויבישע מיטלען. זיכער איז דאָס געווען א לאנד פון גרויסע אומ־באקוועמלאכקייטן פאר אידן, וועמעס לע־בענס שטייגער איז אזוי אנדערש און אזוי פיל העכער פון זייערע אראבישע שכנים.

אין דער רעאקציע, אבער ער האָט ארויסג־רופן אנדערע פּאָליטישע טועט, וועלכע האָבן געווענדט אויף א גרעסערע פּאָליטיק. ער האָט גוט געקאָנט די באָ־דאיקע פיקאנטע מעשיות אין דער עפנט־לאכקייט, כאָטש דאָס געהערט שוין צו דער געשיכטע. באראָן הערץ גינצבורג איז ניט געווען קיין מילומד, אבער ער איז געווען א אינטעליגענט מין פּוילן זיינען פון וואָרט. ער האָט געקאָנט שפּראָכן, געקאָנט גוט הבריאיש און זאָ־נאר שוין געשריבן, געפירט א אידישע לע־בענס שטייגער. די עסקנות און כלל־זאָכן האָט ער גע'ירש'נט פון זיין פאָטער. פאָ־מיליע גינצבורג איז געווען די איינציקע ביי אידן אין רוסלאנד, וועלכע האָט באָ־קומען דעם וויטול בראָנען, און דאָס האָט גערעטעט פון ניט אין דן איז דער הויכע רוסי־שע אריסטאָקראַטישע הייזער. געוויינ־לאך האָבן פיל גרויסע רוסישע פירסטן, מיניסטאָרן זיך באפרייִנדעט מיט דעם בראָנן ניט שוליב זיין יחוס, נאָר צור־ליב דער האָפענונג, אז מען קאָן אמאָל קריגן ביי אים א הלואה. דאָס זעט מען אויך אין די בריוו פון דעם גרויסן רוסישן שריפטשטעלער טורגעניעוו, וועלכער איז געווען באקאנט מיט בראָנן הראָראָ גינצ־בורג. און בראָנן גינצבורג האָט פיל גע־געבן פאר רוסישער בילדונג אין דער צייט פון אלעקסאנדער דעם צווייטן. ער האָט שטאָרק געשטיצט די "מפּיצי השכלה", געהאלפן דער יוגנט, וועלכע איז געקומען שטודירן, און איבערהויפּט די יעניקע, וועלכע האָבן געהאט א טאלאנט צו מאָלן, זיינען און דן לייכן, פון דעם מאָסקווער ראָ־בינער מיגאָר און אנד.) מ'דאַרף נאָך אויך זאמלען די מאטעריאלן פון די אר־כיוון אין די יאָרן פון אלעקסאנדער דעם צווייטן און דריטן. די ארכיוון זיינען אויסגעוואקסן פון הראָראָ גינצבורג און יענע יאָרן. א פריילן, וועלכע האָט גע־האט א טאלאנט צו זיינען — האָט באָ־קומען די מעגלאכקייט צו ענדיקן דאָס קאָנסערוואטאָריאָס. די פּראָפעסאָרן פון מוזיק אין פעטערבורג האָבן גוט גע־וואוסט, אז באראָן הראָראָ גינצבורג שטיצט טאלאנטפולע מוזיקער ביי אידן וועלן זיי פלעגן געפינען א טאלאנט ביי געקומענע פון דער פּראָווינץ — פלעגן זיי זיך ווענדן צו באראָן הראָראָ גינצ־בורג און עס אויסנוצן אין די יאָרן 1918-1919. ווי ענלאכע וויכטיקע אר־כיוון (דער ארכיון פון דעם מאָסקווער ראָ־בינער מיגאָר און אנד.) מ'דאַרף נאָך אויך זאמלען די מאטעריאלן פון די אר־כיוון אין די יאָרן פון אלעקסאנדער דעם צווייטן און דריטן. די ארכיוון זיינען אויסגעוואקסן פון הראָראָ גינצבורג און יענע יאָרן. א פריילן, וועלכע האָט גע־האט א טאלאנט צו זיינען — האָט באָ־קומען די מעגלאכקייט צו ענדיקן דאָס קאָנסערוואטאָריאָס. די פּראָפעסאָרן פון מוזיק אין פעטערבורג האָבן גוט גע־וואוסט, אז באראָן הראָראָ גינצבורג שטיצט טאלאנטפולע מוזיקער ביי אידן, ווען